

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2014

Ερώτηση

Προς τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: Κλιμακώνεται η κυβερνητική προσπάθεια θεσμικής και ουσιαστικής υποβάθμισης των πολιτικών ισότητας των φύλων στην Ελλάδα

Τα τελευταία χρόνια, ελέω της μνημονιακής πολιτικής, η πολιτική ισότητας των φύλων έχει μπει στο στόχαστρο των εκάστοτε κυβερνήσεων, οι οποίες με διάφορους τρόπους επιχειρούν πολιτικά και διαδικαστικά, ουσιαστικά και τυπικά να την απογυμνώσουν από το οριζόντιο του χαρακτήρα της.

Συγκεκριμένα, το 2010 η τότε κυβέρνηση υπό τον Πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου μετέφερε τον καθ' ύλην αρμόδιο κυβερνητικό φορέα για τη χάραξη και εφαρμογή της πολιτικής ισότητας των φύλων, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Παρόλες τις έντονες διαμαρτυρίες τότε των γυναικείων οργανώσεων και του φεμινιστικού κινήματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, το εγχείρημα πραγματοποιήθηκε και απέβη ανεπιτυχές, τόσο διότι διοικητικά δεν υπήρχαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ο οργανισμός να ενταχθεί στον υπηρεσιακό μηχανισμό του εν λόγω υπουργείου, αλλά κυρίως διότι η οπτική του φύλου σε όλο το φάσμα της πολιτικής και δημόσιας ζωής ΔΕΝ μπορεί να ειδωθεί υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Και ενώ στην πορεία η ενέργεια αυτή αποκαταστάθηκε με την επάνοδο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων στο Υπουργείο Εσωτερικών, ήρθαν νέες κυβερνητικές «επιθέσεις» με το προσωπείο της διοικητικής μεταρρύθμισης, εξυγίανσης, εξοικονόμησης πόρων στις αρχές του 2013. Τότε, στο πλαίσιο της λεγόμενης «αξιολόγησης των δομών του δημόσιου τομέα» τα Υπουργεία Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών ετοίμαζαν την κατάργηση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων ως αυτόνομου φορέα και μηχανισμού σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων υποβιβάζοντάς την είτε σε Γενική Διεύθυνση είτε σε Διεύθυνση του Υπουργείου! Έτσι, μια διοικητικά και δημοσιονομικά αυτοτελής δημόσια υπηρεσία προφανούς πολιτικής προτεραιότητας λίγο έλλειψε να μετατραπεί σε απλή διεκπεραιωτική υπηρεσία, χάνοντας τον εθνικό στρατηγικό της ρόλο στη διασφάλιση και την προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Κι ενώ για μια ακόμα φορά η δυσοίωνη αυτή προοπτική οριακά απετράπη, μετά από μεγάλη προσπάθεια - από το προσωπικό της, τις γυναικείες οργανώσεις, την Αριστερά κ.ά.- να καταστήσουν τη διατήρηση του φορέα αναγκαία, έρχεται τώρα το αρμόδιο Υπουργείο, δια του Αναπληρωτή Υπουργού, να «πειράξει» τον σαφή και απολύτως στοχευμένο προσανατολισμό του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας των Φύλων (ΚΕΘΙ).

Συγκεκριμένα, με την υπ' αρ. οίκοθεν 4230/5-2-14 Απόφασή του, ο Υπουργός «συμπληρώνει» τους ειδικούς σκοπούς του ΚΕΘΙ που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Ν. 1835/1989, με δράσεις (έρευνες, μελέτες, προγράμματα, συνεργασίες, διοργάνωση συνεδρίων, δημοσιεύσεις, εκδόσεις κ.ά.) «με στόχο την ανάδειξη και την καταπολέμηση των διακρίσεων που υφίστανται ευπαθείς ομάδες και ιδίως λόγω φύλου, εθνικότητας (μετανάστες), θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ηλικίας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού». Τόσο βιαστική και πρόχειρη φαίνεται η ενέργεια αυτή, που ακόμα και η χρήση της γλώσσας είναι εσφαλμένη ως προς το γένος («μετανάστες»), εκτός κι αν σκοπεύει να επεκταθεί στην έρευνα και σε δράσεις που θα αφορούν άνδρες και γυναίκες όλων των ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Πλαγίως δε αποσιωπά -ακόμα και από το τι νοούνταν διαχρονικά εκ του τίτλου του φορέα- την έννοια της ισότητας των φύλων, και υπόγεια την υποκαθιστά με την έννοια της ισότητας ενκαιριών (υπέρ πάντων).

Στο κείμενο της Απόφασης υπάρχει φανερά η προσέγγιση ότι οι γυναίκες θεωρούνται ΕΥΠΑΘΗΣ ΟΜΑΔΑ. Θα περίμενε κανείς, ο αρμόδιος Αναπληρωτής Υπουργός και κυρίως οι σύμβουλοί του επί των θεμάτων αυτών να θεωρούσαν αυταπόδεικτο ότι όλες οι γυναίκες συλλήβδην δεν είναι ευπαθής ομάδα, αλλά το μισό του πληθυσμού που υφίσταται τη δομική διάκριση του φύλου, και επιπλέον εντός του οποίου υπάρχουν και ευπαθείς ομάδες γυναικών (όπως και εντός του ανδρικού πληθυσμού).

Έτσι λοιπόν η κυβερνητική πολιτική των ημερών μας επιστρέφει την πολιτική προώθησης της ισότητας των φύλων στις απαρχές της, καταργεί κάθε πρόοδο που έχει υπάρξει με την αναγνώριση του gender mainstreaming, εξαφανίζει και περιφρονεί το ευρωπαϊκό κεκτημένο, θεωρεί τον γυναικείο πληθυσμό ευπαθή κοινωνική ομάδα και «συγχωνεύει» την έννοια της διάκρισης φύλου με όλες τις άλλες διακρίσεις.

Επειδή η πολιτική ισότητας των φύλων αφορά την ιδιότητα του πολίτη των γυναικών ή αλλιώς τις γυναίκες ως δρώντα υποκείμενα, και δεν μπορεί να περιοριστεί στενά στο ζήτημα των ίσων ευκαιριών όλων (ανδρών-γυναικών, ενηλίκων-παιδιών, γηγενών-μεταναστών κ.ά.), ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας, εθνικότητας, ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου κ.ά.

Επειδή η επίτευξη της ισότητας των φύλων στην ελληνική πραγματικότητα προσκρούει σε βαθιά ριζώμενα στερεότυπα και προκαταλήψεις, γεγονός που δημιουργεί τεράστιες ευθύνες στις πολιτικές ηγεσίες ώστε να υλοποιήσουν μια οριζόντια στρατηγική προώθησης της ισότητας εστιασμένης στην οπτική του φύλου (gender mainstreaming) συνεπικουρούμενης βέβαια και από θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών,

Επειδή με την εφαρμογή των μνημονιακών πολιτικών εδώ και τέσσερα και πλέον έτη, οι γυναίκες πλήρτονται από τεράστια ποσοστά ανεργίας, από κάθε μορφής έμφυλη βία, από ακραία φτώχεια, από τεράστια οικονομικά αδιέξοδα για την κάλυψη αναγκών φροντίδας των εαυτών τους και των εξαρτημένων οικογενειακών μελών -παιδιών και ηλικιωμένων,

Επειδή το ΚΕΘΙ ως φορέας έχει μηδαμινό τακτικό προϋπολογισμό και ελάχιστο προσωπικό, ενώ το μέλλον του είναι αβέβαιο -στο στόχαστρο κι αυτός ανάμεσα σε τόσους άλλους των μνημονιακών συρρικώσεων, συγχωνεύσεων, καταργήσεων- αδυνατεί κανείς να πειστεί ότι θα μπορέσει να αναλάβει το σύνολο της δράσης που περιγράφεται στην εν λόγω απόφαση και συνεπώς δημιουργούνται υποψίες για τα κίνητρα που υπαγόρευσαν την εξάπλωση του αντικειμένου του σε όλες τις «ίσες ευκαιρίες»,

Επειδή ακόμα και η Ευρωπαϊκή Ένωση που συγχωνεύει τις πολιτικές προτεραιότητες στην κοινωνική πολιτική με στόχο την οικονομία κλίμακας, διατηρεί διακριτό το πεδίο της ισότητας των φύλων από το πεδίο της καταπολέμησης των διακρίσεων.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Από ποιες ανάγκες υπαγορεύτηκε η εν λόγω «συμπλήρωση» στους σκοπούς του ΚΕΘΙ; Μέσω ποιας διαδικασίας δημοκρατικού κοινωνικού διαλόγου με το γυναικείο κίνημα, τους φορείς του, την ιστορία του τέθηκε σε διαβούλευση αυτή η ενέργεια;
2. Για τη διαφανόμενη μετατροπή του ΚΕΘΙ σε φορέα-ομπρέλα εφαρμογής πολιτικών ίσων ευκαιριών που θα αφορούν όλες τις παραμέτρους των διακρίσεων έχει τηρηθεί η απαραίτητη διοικητική διαδικασία όσον αφορά τις αλλαγές καταστατικού του ΚΕΘΙ και πώς αντιμετωπίζεται το θέμα της υπαγωγής-εποπτείας του υπό τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ);
3. Υπό τους νέους «συμπληρωματικούς» σκοπούς του το ΚΕΘΙ σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τα 14 Συμβουλευτικά Κέντρα για τις γυναίκες θύματα έμφυλης βίας που ίδρυσε και διαχειρίζεται για λογαριασμό της ΓΓΙΦ προκειμένου να καλύψει ευρύτερες ανάγκες αντιμετώπισης της βίας στην κοινωνία μας (πχ. βία σε βάρος των παιδιών, των μεταναστών, μελών της ΛΟΑΤ κοινότητας, αναπήρων κ.ά.);

Οι ερωτώντες βουλευτές:

Νίκος Βούτσης

Αφροδίτη Σταμπουλή

Σοφία Σακοράφα

Όλγα Γεροβασίλη

Στάθης Παναγούλης

Λίτσα Αμμανατίδου-Πασχαλίδου

Νάντια Βαλαβάνη

Γιώργος Βαρεμένος

Έφη Γεωργοπούλου-Σαλτάρη

Θοδωρής Δρίτσας

Μαρία Κανελλοπούλου

Αϊχάν Καρά Γιουσούφ

Χρήστος Καραγιαννίδης

Βασιλική Κατριβάνου

Χαρά Καφαντάρη

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Νίκος Μιχαλάκης

Ιωάννης Μιχελογιαννάκης

Κωνσταντίνος Μπάρκας

Δημήτρης Στρατούλης

Νίκος Συρμαλένιος

Μαρία Τριανταφύλλου

Δημήτρης Τσουκαλάς